

LBRIS

We know
books

BIBLIOTECA PENTRU COPII

Robert Louis Stevenson

COMOARA DIN INSULĂ

Traducere din limba engleză de
ALEXANDRU COSMESCU

LITERA
București

Cuprins

Partea întâi. Bătrânul pirat

CAPITOLUL I. Cum s-a pripășit bătrânul lup de mare la „Amiral Benbow“	7
CAPITOLUL II. Câinele Negru vine și pleacă	17
CAPITOLUL III. Semnul negru	27
CAPITOLUL IV. Lada	37
CAPITOLUL V. Sfârșitul orbului	46
CAPITOLUL VI. Hârțiile căpitanului	55

Partea a doua. Bucătarul

CAPITOLUL VII. Plec la Bristol	69
CAPITOLUL VIII. La „Oceanul“	78
CAPITOLUL IX. Pulberea și armele	87
CAPITOLUL X. În larg	96
CAPITOLUL XI. Ce-am auzit eu stând în butoi	105
CAPITOLUL XII. Sfat de război	116

Partea a treia. Aventurile mele pe uscat

CAPITOLUL XIII. Cum au început aventurile mele pe uscat	127
CAPITOLUL XIV. Prima lovitură	135
CAPITOLUL XV. Insularul	144

Partea a patra. Palisada

CAPITOLUL XVI. Evenimentele ce urmează sunt povestite de doctor. Cum a fost părăsită corabia	157
--	-----

CAPITOLUL XVII. Doctorul își urmează povestirea.	
Ultimul drum al „Puiului“	165
CAPITOLUL XVIII. Doctorul își urmează povestirea.	
Cum a luat sfârșit prima zi de luptă.	172
CAPITOLUL XIX. Iar vorbește Jim Hawkins.	
Garnizoana din cabană	179
CAPITOLUL XX. Solia lui Silver	188
CAPITOLUL XXI. Atacul	196

Partea a cincea. Aventurile mele pe mare

CAPITOLUL XXII. Începutul aventurilor mele pe mare.	209
CAPITOLUL XXIII. În voia valurilor	217
CAPITOLUL XXIV. În bărcuță	224
CAPITOLUL XXV. Îl cobor pe „Roger cel vesel“	232
CAPITOLUL XXVI. Israel Hands.	239
CAPITOLUL XXVII. „Piaștri!“	250

Partea a șasea. Căpitanul Silver

CAPITOLUL XXVIII. În tabăra vrăjmașă.	261
CAPITOLUL XXIX. Iar apare semnul negru.	273
CAPITOLUL XXX. Îmi dau cuvântul	282
CAPITOLUL XXXI. În căutarea comorilor.	
Săgeata lui Flint.	292
CAPITOLUL XXXII. În căutarea comorilor.	
Vocea din pădure	303
CAPITOLUL XXXIII. Prăbușirea unei căpetenii.	312
CAPITOLUL XXXIV. Și ultimul.	322
DATE DESPRE AUTOR	331

Capitolul I

Cum s-a pripășit bătrânul lup de mare la „Amiral Benbow“

Squire¹ Trelawney, doctorul Livesey și alți câțiva gentlemeni m-au îndemnat să înșir pe hârtie tot ce știu despre Insula Comorilor. Ei sunt de părere să povestesc de la început până la sfârșit istoria, fără a ascunde niciun amănunt, afară de poziția geografică a insulei. În vremea de față consider cu neputință a-i arăta coordonatele, deoarece comorile se păstrează și acum acolo. Iată-mă deci că pun mâna pe pană și, uitând că ne aflăm în anul 17..., mă întorc cu gândul la vremea când tatăl meu mai ținea hanul cu firma „Amiral Benbow“², iar într-o bună zi s-a pripășit la noi marinarul cel bătrân și smead, cu fața brăzdată de urma unei vechi lovituri de sabie.

¹ *Squire*, titlu dat moșierilor în Anglia (n.tr.)

² Benbow, numele unui amiral englez. A trăit la sfârșitul secolului al XVII-lea. (n.tr.)

Ca azi îl țin minte cum se apropiase cu pas greoi de ușa noastră, însoțit de-un hamal, care-i ducea lada cocoțată pe-o roabă. Marinarul era un bărbat înalt și voinic, cu mers legănat de urs și cu fața arsă de soarele tropicelor. Părul, prins în coadă și mirosind tare a păcură, îi cobora până la gulerul slinos al caftanului, care mai păstra o vagă culoare albăstrie. Avea niște mâini cioturoase, pline de zgârieturi și cicatrice, cu unghiile negre și roase, iar vârca ce-i brăzda fața era de un alb murdar, cadaveric, oribilă la vedere. Mai țin minte că necunoscutul se opri, privi o vreme la apele golfului, tot sâsâind printre dinți o melodie, și prinse să-i zică deodată un vechi cântec marinăresc, pe care l-am auzit apoi de nenumărate ori din gura lui:

*Lada mortului cea grea,
 Iu-hu-hu, și-un șip de rom!
 Cînșpe hăndrălai ținea,
 Iu-hu-hu, și-un șip de rom!*

Avea un glas dogit, de bătrân, care scârțâia ca o pârghie de cabestan¹. Și bățul din mâna lui semăna a pârghie. Bătu cu bățul acesta în ușa, și când tata ieși în prag, îi ceru cu glas răstit un pahar de rom.

Tata îi aduse romul, și el prinse să bea, savurând cu aer de cunoscător fiecare înghițitură. Din când în când

¹ Scriptetele pe care se înfășoară lanțul ce ridică ancora (n.tr.)

se întrerupea pentru a-și arunca privirea ba la firmă, ba la stâncile din apropiere.

– Bun loc, spuse el în sfârșit. Tocmai potrivit pentru o tavernă. Cred că ai mușterii cu duiumul, nu-i așa, prietene?

Tata răspunse că, din păcate, nu prea are mușterii.

– Fie și așa! spuse marinarul. Eu, unul, mi-am găsit culcușul... Ei, prietene! îl strigă el pe omul cu roaba. Vino-ncoace și ajută-mă să car lada înăuntru... Am să stau aici o vreme, urmă el. N-aveți nicio grijă, nu-s mofturos. Un pahar de rom, niște șuncă și un scrob – iată tot ce-mi trebuie. Și stânca de colo, de unde să văd corăbiile în largul mării... Ați vrea să știți și cum îmi zice? Puteți să-mi spuneți „căpitane“. Iar dacă mai poftiți și așa ceva – luați de acilea!

Și zvârli pe podea câteva monede de aur.

– Când s-or sfârși astea, veniți de-mi cereți altele, rosti el cu asprime, privind de sus la tata.

Ce-i drept, nu-i păcat: deși straietele de pe el nu păreau cine știe ce bune și nici vorbirea nu-i era prea aleasă, bătrânul nu arăta a marinar de rând. Mai curând l-ai fi putut lua drept căpitan de corabie ori un secund dintre cei deprinși să poruncească și să li se supună oamenii. Se simțea că-i place să se și grozăvească puțințel.

Omul cu roaba ne povesti că bătrânul sosise ieri de dimineață cu diligența, trăsese la hanul „Royal George“ și chiar din prima clipă începuse să se intereseze de toate hanurile așezate pe malul mării. Auzind vorbe bune despre

hanul nostru și aflând că-i așezat într-un loc mai dosnic, departe de sat, căpitanul se hotărâse să se stabilească la noi.

Asta-i tot ce am putut afla despre chiriașul nostru. Era un om tăcut din fire. Rătăcea zile întregi în jurul golfului și se cățara pe toate stâncile, luându-și cu el ocheanul de aramă. Serile se retrăgea de obicei într-un ungher din sala cea mare, lângă cămin, cerea niște rom și apă, le amesteca și tot sorbea alene din tăria asta. Nu răspundea dacă-l întreba cineva o vorbă, îi arunca doar o căutătură cruntă și prindea să forăie pe nas, ca o sirenă de corabie pierdută în ceață. Ne-am deprins curând și noi, ca și mușteriii noștri, să-l lăsăm în pace. În fiecare zi, întorcându-se de la plimbare, ne întreba dacă n-au trecut cumva pe drum niște marinari. La început credeam că-i lipsește tovărășia oamenilor de teapa lui, dar pe urmă am început să ne dăm seama că de fapt se ferește ca de foc să dea ochii cu ei. De se întâmpla să-și facă drum spre Bristol vreun marinăr, poposind în cale la „Amiral Benbow“, căpitanul îl cerceta cu privirea de după perdelele de la ușă și doar după asta intra în sală. De față cu asemenea mușteriii tăcea de obicei ca peștele.

Eu știam prea bine care-i pricina, căci căpitanul îmi povestise de cine se teme. Mă luase odată mai la o parte și-mi făgăduise să-mi dea câte un bănuț de patru penny de argint la fiecare întâi ale lunii, numai „să fiu cu ochii în patru, și dacă văd cumva vreun marinăr fără un picior“, să-i dau îndată de știre. Când venea ziua de întâi și-mi ceream simbria,

căpitanul prindea iar să forăie pe nas, privindu-mă fioros, dar peste câteva zile îmi aducea totuși bănuțul și-mi repeta porunca să fiu cu ochii în patru la „marinarul fără un picior“.

Ajunsesem să-l văd și în vis. În noapțile furtunoase, când vântul zguduia din temelii toată hardughia noastră, iar valurile mugeau în golf, înălțându-se spumegânde până-n buza stâncilor, îl visam într-o mie de feluri, fioros ca o mie de diavoli. Iar piciorul i-l vedeam tăiat ba de la genunchi, ba de la șold. Uneori mi se nălucea în chip de monstru, și singurul lui picior părea să-i crească de undeva din mijlocul trupului.

Se lua după mine, tot țopăind așa într-un picior și sărind peste garduri și șanțuri.

Scump mă costau cei patru penny ai mei pe lună, plătiți cu asemenea vise năstrușnice.

Dar lăsând la o parte spaima ce mi-o băgase în oase cu poveștile lui despre marinarul cel șchiop, mă temeam mult mai puțin de căpitan decât toți ceilalți oameni din jurul meu, care țâțâiau de frica lui în serile când, amețit de rom, se pornea să-și cânte cântecele acelea sălbatice și nerușinate, fără să-i pese de nimeni. Uneori îi venea cheful să poștească toți mușteriii la masa lui, să le facă cinste cu un pahar. Oaspeții dărdâiau de spaimă, dar el nici nu se sinchisea, silindu-i să-i asculte poveștile despre fel de fel de aventuri, ori să-i țină toți în cor isonul. Și atunci pereții casei noastre se cutremurau de răcnete „lu-hu-hu și-un șip de rom“, căci toți mușteriii, de teamă să nu-l supere cumva

pe căpitan, se străduiau să strige și să cânte care mai de care. În asemenea clipe bătrânul era groaznic la vedere: ba bătea cu pumnul în masă cerând tăcere, ba se făcea foc dacă-l întrerupea cineva punându-i vreo întrebare, ba, dimpotrivă, se înfuria dacă nu-i punea nimeni întrebări, căci, după părerea lui, asta însemna că nu e ascultat cu toată luarea-aminte. Nimeni n-avea voie să se ridice de la masă până nu-i venea lui somnul. Atunci pornea, șontâc-șontâc, și, clătinându-se, se ducea să se culce.

Dar și mai înspăimântătoare decât el erau poveștile lui. Groaznicele lui povești, în care figurau din belșug spânzurătorile, torturile, furtunile, pirații din Marea Caraibilor, cuiburile de tâlhari și nelegiuirile lor.

Toată viața și-o petrecuse printre cei mai crunți răufăcători. Iar sudălmile, care-i însoțeau fiecare cuvânt, îi speriau pe naivii noștri consăteni mai strașnic decât toate fărădelegile pe care le istorisea.

Taică-meu nu mai contenea să spună că o să trebuiască să ne închidem în curând hanul, căci căpitanul e în stare să ne sperie toți mușteriii. Parcă mai are cineva chef să îndure asemenea batjocuri și să tremure de spaimă pe urmă, în drum spre casă?! Eu cred însă că, dimpotrivă, căpitanul ne aducea mai curând câștig. E adevărat că mușteriii se temeau de el, dar, după o zi-două, curiozitatea îi ademenea iar la han, căci căpitanul adusesese cu el un fel de plăcută tulburare în viața noastră monotonă. Printre tineret își găsise chiar și

câțiva admiratori, care declarau că-l adoră. „E un adevărat lup de mare, căpitanul!“ exclamau ei.

După părerea lor, numai astfel de oameni făcuseră din Anglia regina mărilor.

Pe de altă parte însă, omul acesta ne aducea într-adevăr pagube. Trecea săptămână după săptămână și lună după lună, iar banii pe care ni-i dăduse la venire se isprăviseră demult, dar de atunci nu ne mai plătea, și tata nu se încumeta să-i ceară. Nu apuca bietul tata să îngâne ceva pe chestia asta, că bătrânul se și pornea să forăie pe nas, apoi forăitul se prefăcea într-un fel de muget și taică-meu se grăbea să-și ia tâlpășița din odaie. De multe ori l-am văzut frângându-și deznădăjduit mâinile după asemenea zadarnice încercări. Nu mă îndoiesc că spaimele și deznădejdea asta au grăbit oarecum amarnicul și timpuriul său sfârșit.

Câtă vreme stătuse la noi, căpitanul nu își schimbase niciodată straietele, numai câteva perechi de ciorapi noi cumpărase de la un negustor ambulant. Când i se descususe unul dintre colțurile tricornului, căpitanul nici nu se sinchisise, deși pe vreme vântoasă îl incomoda grozav; țin minte și ce haină ponosită avea; oricât se străduia el s-o dreagă, până la urmă tot se prefăcuse în zdrențe.

Niciodată nu l-am văzut să scrie o scrisoare și nici nu primise vreuna. Și niciodată nu discutase cu nimeni decât la beție. De asemenea, nu îl văzuse nimeni dintre noi să-și deschidă vreodată lada.

O singură dată îndrăznise cineva să-l contrazică pe căpitan, dar și asta se întâmplase doar în ultimele zile ale șederii lui la noi, pe când sârmanul meu părinte zăcea pe patul morții.

Într-o seară veni să-l vadă pe bolnav doctorul Livesey. Îl examinează, apoi, după ce gustă din bucatele cu care îl trată mama, coborî în sala cea mare să fumeze o lulea până i se aduse calul. Bietul dobitoc rămăsese în sat, căci la „Benbow” nu țineam grajd.

L-am condus pe doctor până-n sala cea mare și țin minte că domnul acesta elegant îmbrăcat, cu perucă albă ca zăpada, zvelt, cu ochi negri strălucitori, delicat și extrem de politicos părea complet străin printre țopârlanii care ne frecventau de obicei hanul. Ce distins arăta el, mai ales alături de sperietoarea noastră de ciori, piratul acesta murdar, ursuz și mătăhălos, care înghițise o cantitate respectabilă de rom și ședea acum prăvălit, cu coatele lăbărțate pe masă.

Deodată, căpitanul prinse iar să-și zică cântecelul favorit:

*Lada mortului cea grea!
Iu-hu-hu și-un șip de rom!
Cinșpe hândrălăi ținea,
Iu-hu-hu și-un șip de rom!
Bea și dracii să te ia,
Iu-hu-hu și-un șip de rom!*

La început, fusesem convins că „lada mortului” e chiar lada aceea din odaia căpitanului.

În visele mele urâte lada asta mi se nălucea adesea odată cu marinarul cel fără un picior. Dar, încetul cu încetul, ne obișnuiserăm toți cu cântecul lui și nu-i mai dădeam atenție. Numai doctorul Livesey n-avusese încă prilejul să-l audă și, după cum am observat eu, nu îi făcuse o impresie prea plăcută. Se uitase sever la căpitan, apoi își reluase convorbirea cu bătrânul grădinar Taylor, urmând să-i povestească despre un nou mijloc de a tămădui reumatismul. Căpitanul însă, înfierbântat de cântec, lovi cu pumnul în masă. Asta însemna că cere liniște.

Toate glasurile amuțiră, numai doctorul Livesey își urmă liniștit convorbirea, tot trăgând din pipă. Căpitanul îi aruncă o privire străpungătoare, lovi iar cu pumnul în masă, apoi îi aruncă o privire și mai străpungătoare și urlă deodată, însoțindu-și fiecare cuvânt cu câte o sudalmă:

- Ei, ăla de colo, de pe punte, tacă-ți fleanca!
- Mie-mi spuneți, domnule?! întrebă doctorul.

Căpitanul răspunse că într-adevăr lui i se adresează, fără să uite să adauge o sudalmă.

– În cazul acesta, domnule, răspunse doctorul, trebuie să vă anunț că, dacă nu veți înceta să mai chefuiți astfel, o să scăpați în curând lumea de unul dintre cei mai dezgustători bețivani!

Turbat de mânie, căpitanul sări în picioare, scoase din buzunar un briceag, îl deschise și-l anunță pe doctor că acuși îl pironeste de perete.

Doctorul nici nu clipi măcar. Fără să se întoarcă, cu aceeași voce liniștită, dar un pic mai tare, ca să-l poată auzi toată lumea, îi aruncă peste umăr:

– Dacă nu pui imediat briceagul în buzunar, îți spun pe cinstea mea c-ai să atârni în ștreang chiar după cea dintâi sesiune a curții cu juri.

Privirile li se înfruntară. Căpitanul își coborî cel dintâi ochii, își puse briceagul în buzunar și se lăsă să cadă în scaun, mârâind ca un câine bătut.

– Iar acum, domnule, urmă doctorul, întrucât am constatat că în circumscripția mea s-a pripășit un element de teapa dumitale, am să stau de veghe zi și noapte. Eu nu sunt numai doctor, ci și judecător aici. Și dacă-mi va ajunge la urechi cea mai mică plângere împotriva dumitale – chiar de-ar fi vorba numai de o jignire adusă cuiva... ca acum, de pildă –, voi lua cele mai severe măsuri ca să-ți primești pedeapsa cuvenită. Asta-i tot ce am avut să-ți spun.

Curând îi fu adus calul, și doctorul Livesey plecă, iar căpitanul rămase toată seara smerit și tăcut și nu se mai schimbă nici în serile ce au urmat.

Capitolul II

Câinele Negru vine și pleacă

Nu peste multă vreme avu loc și cea dintâi din lanțul acela de tainice întâmplări, mulțumită cărora ne-am văzut în sfârșit scăpați de prezența căpitanului. Dar, după cum veți constata și dumneavoastră, scăpând de el, n-am scăpat de necazurile ce ni le-a lăsat moștenire. Era o iarnă grea, cu geruri năprasnice și vifornițe cumplite. Vedeam prea bine cu toții că sărmanul meu tată nu are să mai ajungă să vadă primăvara. Pe zi ce trecea se simțea tot mai rău. Mama și cu mine eram nevoiți să facem toată treaba la han și aveam atâtea pe capul nostru, încât nu ne prea îngrijeam de chiriașul nostru cel atât de buclucaș.

Și iată că sosi dimineața aceea geroasă de ianuarie. Malurile golfului scăpărau sub chiciură și apele crescute unduiau ușor, lingând stâncile. Soarele nu ajunsese încă să se înalțe și-și săgeta doar cele dintâi raze din culmea dealului spre largul mării. Căpitanul se trezise azi mai devreme decât de obicei și pornise spre mare. Sub